

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2017

Województwo pomorskie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Tomasz Pilewicz

dr Dariusz Turek

dr Patrycjusz Zarębski

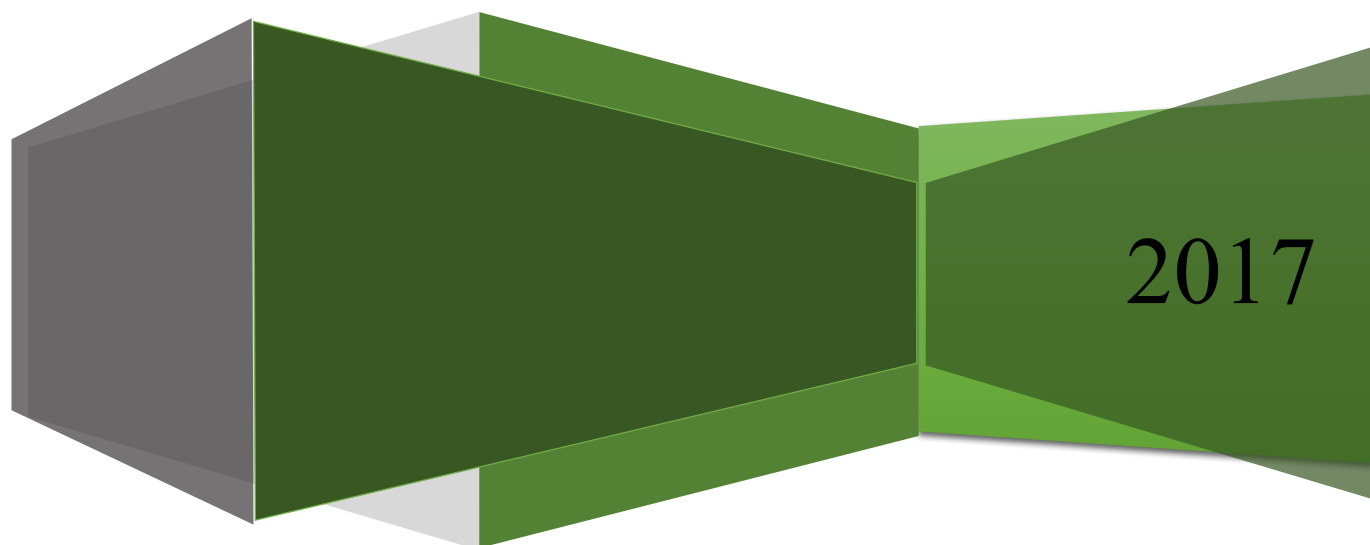
dr Joanna Żukowska

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, listopad 2017

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A. działa na rzecz zwiększenia napływu inwestycji do Polski, rozwoju polskich inwestycji zagranicznych oraz intensyfikacji polskiego eksportu.

Wspierając przedsiębiorców, Agencja pomaga w pokonywaniu procedur administracyjnych oraz prawnych dotyczących konkretnych przedsięwzięć. PAIH pomaga m.in. w opracowaniu rozwiązań prawnych, znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, wiarygodnych partnerów oraz dostawców.

PAIH realizuje programy dedykowane ekspansji na rynki perspektywiczne: Go China, Go Africa, Go Arctic, Go India, Go ASEAN oraz Go Iran. W celu bezpośredniego wsparcia polskich firm na miejscu inwestycji, Agencja sukcesywnie uruchamia oddziały zagraniczne.

Szczegółowe informacje na temat usług oferowanych przez PAIH dostępne są na stronie: www.paih.gov.pl

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa pomorskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa pomorskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny pomorskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają one znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gospodarka województwa pomorskiego jest jedną z lepiej rozwijających się w Polsce. Nadmorskie położenie sprzyja rozwojowi gospodarki morskiej w regionie: budową i naprawą okrętów oraz obsługą portów. Położenie sprzyja również rozwojowi rybołówstwa oraz turystyki. W ciągu ostatnich kilku lat prężnie rozwija się szkutnictwo. W niewielkich stocznjach powstają zarówno nowoczesne jachty, jak i repliki średniowiecznych łodzi.

Na atuty województwa składają się następujące elementy:

- w województwie funkcjonują dwa parki naukowo-technologiczne i dwie specjalne strefy ekonomiczne. Na ich terenach działają min. nowoczesne zakłady produkujące podzespoły elektroniczne i nowoczesne zakłady farmakologiczne,
- na obrzeżach Gdańska powstaje mała „Dolina Krzemowa”, gdzie swoje siedziby mają m.in. producent urządzeń kontroli dostępu (Stel), producent oprogramowania multimedialnego (Young Digital Planet) oraz ośrodek badawczo-rozwojowy firmy Intel Technology Poland. Pod Gdańskiem działa firma DGT, znany producent nowoczesnych systemów łączności. W Pomorskiem działa 8 procent wszystkich polskich firm informatycznych, ponadto w województwie produkuje się 18% oprogramowania komputerowego,
- Pomorze jest światowym liderem wyrobów bursztyniarskich. W ponad 3 tys. małych zakładów pracuje około 10 tys. rzemieślników i artystów projektujących biżuterię. Ich roczne przychody, zwłaszcza z eksportu, ocenia się na ponad 300 mln dolarów. W 2006 roku zostało otwarte w Gdańsku jedyne na świecie Muzeum Bursztynu,
- bogate walory przyrodnicze dla rozwoju turystyki,
- region posiada ważny kompleks portowy, pełniący funkcje ogólnokrajowe i międzynarodowe,
- województwo dysponuje bardzo dobrze rozwiniętą bazą naukowo-dydaktyczną w postaci uczelni wyższych i instytucji badawczych. Cechą wyróżniającą system kształcenia w regionie są uczelnie kształcące na kierunkach związanych z gospodarką morską wysoko oceniane (kategoria I) przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Instytut Budownictwa Wodnego, Instytut Morski).

Zbiorną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa pomorskiego

Wyszczególnienie	Województwo pomorskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2014 r. (zł/osoba)	42 558	44 686	-
Liczba ludności (osoby stan na 31 XII 2016)	2 315 611	38 432 992	6,0%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2016 r. (osoby)	23 358	364 399	6,4%
Absolwenci szkół średnich w 2016 r. (osoby)	16 483	268 502	6,1%
Liczba pracujących w 2016 r. (tysiące osób)	986	16 197	6,1%
Struktura pracujących w 2016 r.	sektor rolniczy 6,3%	10,6%	
	sektor przemysłowy 32,8%	31,4%	
	sektor usługowy 60,9%	58,0%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2015 r. (mln zł)	3 049,2	83 788,9	3,6%
Kapitał spółek w 2015r. (mln zł)	7 976,4	203 897,8	3,9%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– Pomorska		– Słupska	
Oceny wyróżniające województwo pomorskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Gospodarka narodowa klasa C Przemysł kapitałochłonny klasa B Przemysł pracochłonny klasa C Handel i naprawy klasa B Zakwaterowanie i gastronomia klasa A Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa B	
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa C Przemysł klasa B Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa C	
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	m. Gdańsk, m. Gdynia, m. Słupsk, m. Sopot	
	Klasa B	gdański, pucki	
Gminy	Klasa A	Chojnice (m), Człuchów (m), Gdańsk (m), Gdynia (m), Jastarnia (m), Kolbudy (w), Kosakowo (w), Kościerzyna (m), Krynica Morska (m), Kwidzyn (m), Lębork (m), Łeba (m), Malbork (m), Pruszcz Gdański (m), Pruszcz Gdański (w), Puck (m), Rumia (m), Słupsk (m), Sopot (m), Starogard Gdański (m), Tczew (m), Ustka (m), Wejherowo (m), Władysławowo (m)	
	Klasa B	Bytów (m-w), Kobylnica (w), Pszczółki (w), Reda (m), Skórcz (m), Słupsk (w), Stężyca (w), Tczew (w), Ustka (w), Wejherowo (w), Żukowo (m-w)	

Objaśnienia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska,

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2016 to 2315611 mieszkańców, co stanowiło 6% ludności Polski. W województwie pomorskim struktura wieku w roku 2016 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 19,4% osób, produkcyjny: 61,6% i poprodukcyjny: 19,0% (Polska analogicznie: 17,9%, 61,8% i 20,2%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 26 uczelni wyższych, w których kształci się 93 tys. studentów, czyli 6,9% studentów w skali kraju. Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie pomorskim 3 wydziały uczelni wyższej otrzymał najwyższą kategorię naukową A+, są to: Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, także Wydział Chemiczny Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej; 20 wydziałów otrzymało kategorię – A; 21 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 8 wydziałów kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 11 szkół wyższych nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN (aneks: tab. 5).

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 15,3% uczniów województwa, natomiast do techników 31,8%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2017 r. 5,7%, dla porównania w Polsce – 6,8%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2017 wyniosło 4534,52 zł, czyli 111% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo pomorskie dostarczyło w 2014 r. 5,7% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 42558 zł, przy średniej dla Polski 44686 zł. Wynik ten plasuje województwo na 5 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2004-2014 wyniosła 187%, przy średniej dla Polski równej 185%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług 60,9% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 6,3% i 32,8% pracujących (GUS, BDL 2017).

W strukturze przemysłu województwa pomorskiego można zauważyć szczególną pozycję kilku działów takich jak: produkcja artykułów spożywczych (15 % wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2016 roku), produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (10%), produkcja wyrobów z metali (7%), zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę (5%) oraz produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5%).³

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan na koniec września 2017 r.) GUS.

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Pomorskiego 1. kwartału 2017 oraz Biuletynu Statystycznego z 2017 roku, www.stat.gov.pl (07.11.2017).

Jako region nadmorski województwo pomorskie odznacza się znacznym udziałem w krajowej produkcji sprzedanej w roku 2016 działu: "produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych: - 22%, a także „produkcja pozostałego sprzętu transportowego” - 17%. Ponadto wyróżnia spośród innych województw jako ważny producent w takich rodzajach produkcji jak:

- produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli;
- produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (8%),
- produkcja wyrobów z metali (7%),
- produkcja maszyn i urządzeń (6%),
- produkcja artykułów spożywczych (6%).

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa pomorskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: high-tech, logistyka, sektor morski, turystyka, sektor rolno-spożywczy. Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie pomorskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu przy współpracy z samorządem województwa pomorskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- BPO/SSC/BSS,
- energetyka,
- ICT,
- logistyka,
- chemia lekka,
- motoryzacyjny.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Pomorska, Słupska, w następujących podstrefach:**

- SSE Pomorska, podstrefy: Chojnice (w), Czarna woda (m), Człuchów (w), Gdańsk (m), Gdynia (m), Gniewino (w), Krokowa (w), Kwidzyn (m), Liniewo (w), Łeba (m), Malbork (m), Starogard Gdański (m), Sztum (m-w), Tczew (m), Tczew (w),
- SSE Słupska, podstrefy: Czarne (m-w), Debrzno (m-w), Lębork (m), Słupsk (m), Słupsk (w), Ustka (m).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać zwolnienie z podatku dochodowego sięgające 35% - 55%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paih.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo pomorskie charakteryzuje się ponadprzeciętną ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy C wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej (PAI2) dla gospodarki narodowej. Region uzyskał także bardzo wysokie oceny potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla sekcji przemysł kapitałochłonny (klasa B), przemysł pracochłonny (klasa C), handel i naprawy (klasa B), zakwaterowanie i gastronomia (klasa A), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (klasa B).

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał ponadprzeciętne oceny wskaźników RAI dla gospodarki narodowej (klasa C) oraz dla przemysłu (klasa B), a także działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (klasa C).

Województwo plasuje się na szóstej pozycji województwa w Polsce pod względem wartości kapitału podstawowego podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, dzięki pozyskaniu 3,9% jego napływu (na podstawie danych za rok 2015).

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od czterech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Województwo pomorskie jest trzecim pod względem atrakcyjności inwestycyjnej regionem w Polsce na tle regionów Unii Europejskiej. Województwo pomorskie można zaklasyfikować na 113 pozycji wśród 275 regionów europejskich.

Warto dodać, że ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo jest bardziej atrakcyjne niż regiony:

- **austriackie:** Burgenland, Niederösterreich, Vorarlberg;

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

- **belgijskie:** Prov. Limburg, Prov. West-Vlaanderen, Prov. Hainaut, Prov. Liège, Prov. Luxembourg, Prov. Namur;
- **brytyjskie:** Tees Valley and Durham, Cumbria, Lancashire, East Yorkshire and Northern Lincolnshire, Lincolnshire, Shropshire and Staffordshire, Dorset and Somerset, Cornwall and Isles of Scilly, Devon, West Wales and The Valleys, Highlands and Islands, Northern Ireland;
- **bułgarskie:** Severozapaden, Severen tsentralen, Severoiztochen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **chorwackie:** Jadranska Hrvatska, Kontinentalna Hrvatska;
- **czeskie:** Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko;
- **duńskie:** Sjælland, Syddanmark, Nordjylland;
- **francuskie:** Champagne-Ardenne, Picardie, Haute-Normandie, Centre, Basse-Normandie, Bourgogne, Nord - Pas-de-Calais, Lorraine, Franche-Comté, Pays de la Loire, Bretagne, Poitou-Charentes, Limousin, Auvergne, Languedoc-Roussillon, Guadeloupe, Martinique, Guyane, Réunion;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Kentriki Makedonia, Dytiki Makedonia, Thessalia, Ipeiros, Ionia Nisia, Dytiki Ellada, Sterea Ellada, Peloponnisos, Voreio Aigaio, Notio Aigaio, Kriti;
- **hiszpańskie:** Galicia, Principado de Asturias, Cantabria, La Rioja, Aragón, Castilla y León, Castilla-La Mancha, Extremadura, Comunidad Valenciana, Illes Balears, Andalucía, Región de Murcia, Ciudad Autónoma de Ceuta, Canarias;
- **holenderskie:** Friesland, Drenthe, Zeeland, Limburg;
- **irlandzkie:** Border, Midland and Western;
- **litewskie:** Lietuva;
- **lotewskie:** Latvija;
- **niemieckie:** Niederbayern, Oberfranken, Unterfranken, Schwaben, Brandenburg, Kassel, Mecklenburg-Vorpommern, Lüneburg, Weser-Ems, Münster, Detmold, Arnsberg, Koblenz, Trier, Saarland, Chemnitz, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen;
- **portugalskie:** Norte, Algarve, Centro, Alentejo, Região Autónoma dos Açores, Região Autónoma da Madeira;
- **rumuńskie:** Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud - Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Vest;
- **slowackie:** Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko;
- **słoweńskie:** Vzhodna Slovenija;
- **szwedzkie:** Småland med öarna, Norra Mellansverige;
- **węgierskie:** Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld;
- **włoskie:** Piemonte, Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Liguria, Abruzzo, Molise, Campania, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia, Sardegna, Provincia Autonoma Bolzano/Bozen, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Toscana, Umbria, Marche.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

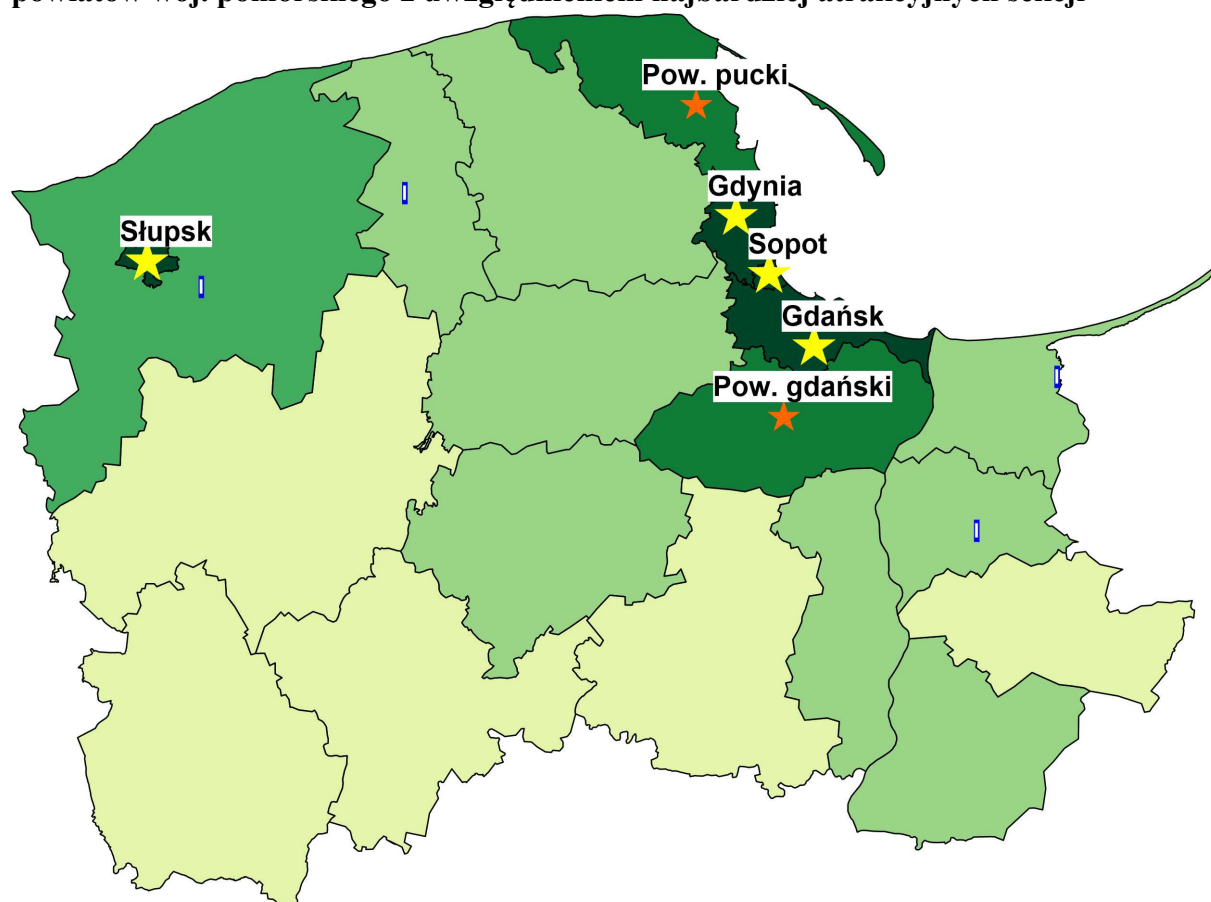
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. pomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2016

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

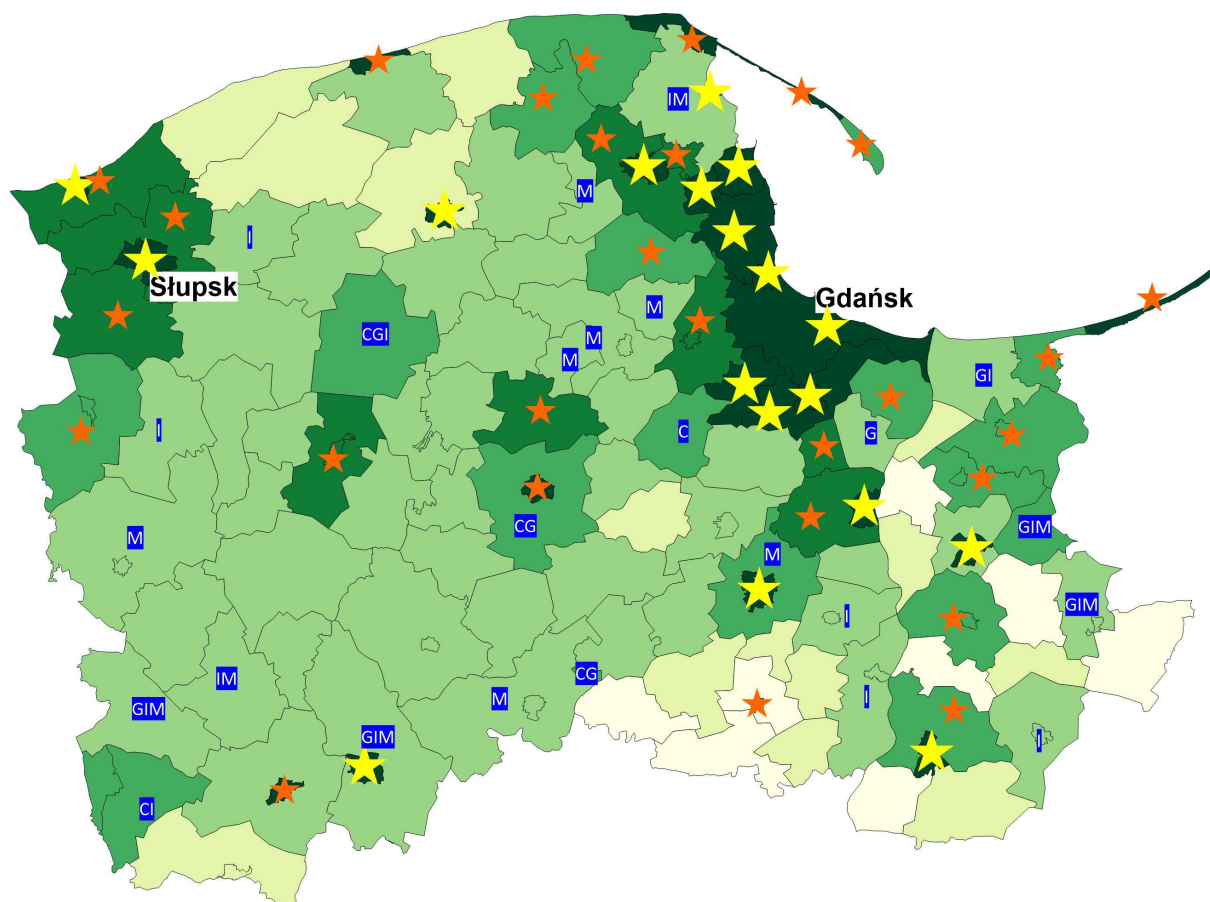
C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Sopot

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. pomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2016

- A
- B
- C
- D
- E
- F

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

- C Przemysł przetwórczy
- G Handel i naprawy
- I Zakwaterowanie i gastronomia
- M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Chojnice (m), Gdańsk (m), Gdynia (m), Kolbudy (w), Kosakowo (w), Kwidzyn (m),
Lębork (m), Malbork (m), Pruszcz Gdański (m), Pruszcz Gdański (w), Puck (m), Rumia (m),
Słupsk (m), Sopot (m), Starogard Gdański (m), Tczew (m), Ustka (m), Wejherowo (m)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach powiatu - **złote gwiazdy** to: Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Sopot oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** powiaty: gdański, pucki.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Chojnice (m), Gdańsk (m), Gdynia (m), Kwidzyn (m), Lębork (m), Malbork (m), Pruszcz Gdański (m), Puck (m), Rumia (m), Słupsk (m), Sopot (m), Starogard Gdański (m), Tczew (m), Ustka (m), Wejherowo (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Człuchów (m), Hel (m), Jastarnia (m), Kościerzyna (m), Krynica Morska (m), Łeba (m), Reda (m), Skórcz (m), Władysławowo (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Kolbudy (w), Kosakowo (w), Pruszcz Gdański (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Cedry Wielkie (w), Gniewino (w), Kobylnica (w), Krokowa (w), Kwidzyn (w), Pszczółki (w), Słupsk (w), Stężyca (w), Szemud (w), Sztutowo (w), Tczew (w), Ustka (w), Wejherowo (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Bytów (m-w), Kępice (m-w), Nowy Dwór Gdański (m-w), Nowy Staw (m-w), Sztum (m-w), Żukowo (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.⁵

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie pomorskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Agencji Rozwoju Pomorza S.A.
www.investinpomerania.pl

Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIH to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka, której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Zgodnie z informacjami pochodzącymi z Pomorskiego Centrum Obsługi Inwestora („*Ankieta dotycząca atrakcyjności inwestycyjnej województwa pomorskiego*”) na terenie województwa funkcjonuje m.in.: dwanaście izb gospodarczych, siedemnaście stowarzyszeń (w tym centr biznesu), dziewięć inkubatorów, pięć parków, siedem ośrodków doradztwa, jeden lokalny punkt kontaktowy PARP, dziewięć instytucji finansowych.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie pomorskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

⁵ Informacje zawarte w tej części raportu odnoszą się do stanu na koniec 2017 roku.

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza (www.rigp.pl)

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza jest organizacją samorządu gospodarczego, zrzeszającą na zasadzie dobrowolności przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie województw pomorskiego, zachodniopomorskiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Zadaniami Izby są: reprezentowanie i ochrona interesów gospodarczych członków, w zakresie ich działalności wytwórczej, handlowej, budowlanej lub usługowej, w szczególności wobec organów państwowych, nawiązywanie współpracy; wymianę doświadczeń z krajowymi i zagranicznymi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców; kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki w działalności gospodarczej w szczególności opracowywanie i doskonalenie norm rzetelnego postępowania w obrocie gospodarczym; wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących działalności gospodarczej oraz uczestniczenie, na zasadach określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w opracowywaniu projektów aktów prawnych w tym zakresie; przedstawianie organom administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz organizacjom politycznym i społecznym, informacji i ocen na temat funkcjonowania gospodarki. RIGP pomaga w kojarzeniu partnerów handlowych firm zagranicznych poszukujących partnerów w Polsce. Oferuje także polskim firmom poszukiwanie partnera zagranicznego.

Izba powołała dwie fundacje: Fundację Instytut Rozwoju Projektów oraz Fundację Rozwiązań Ekoenergetycznych (FREE). Ponadto Izba prowadzi Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości, a także Centrum Arbitrażu i Mediacji.

Business Center Club - Łoża Gdańska (www.bcc.org.pl)

BCC jest organizacją przedsiębiorców i indywidualnych pracodawców. Członkowie BCC akceptują Statut organizacji zobowiązujący ich do reprezentowania wysokich norm etycznych, przestrzegania zasad kodeksu kupieckiego i działania zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu. Business Centre Club prowadzi aktywny lobbing gospodarczy na rzecz rozwoju gospodarki wolnorynkowej, tworzenia prawa, obrony interesów polskich przedsiębiorców. Business Centre Club reprezentuje interesy pracodawców poprzez uczestnictwo w różnorodnych gremiach, m.in. w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Radach Dialogu Społecznego, Radach Zatrudnienia zarówno wojewódzkich jak i powiatowych, Radzie Ochrony Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych, Naczelnej Radzie Zatrudnienia Radzie Statystyki, Radzie Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Business Centre Club jest inicjatorem Forum Dialogu (płaszczyzny komunikowania się różnych grup społecznych) oraz propagatorem idei społecznej odpowiedzialności firm. Członkowie Łoży mogą skorzystać z usług doradczych, szkoleniowych, eGiełdy współpracy (tj. platformy internetowej służącej nawiązywaniu kontaktów handlowych, kooperacyjnych, poszukiwaniu partnerów biznesowych, inwestorów oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć gospodarczych), a także otrzymują tzw. „Polisę Bezpieczeństwa”, gwarantującą pomoc w sytuacji zagrożenia interesów przedsiębiorcy.

Centrum Transferu Wiedzy i Technologii PG (www.ctwt.pg.edu.pl)

CTWIT jest jednostką ogólnouczelnianą Politechniki Gdańskiej, powołaną w celu zarządzania wynikami prac badawczych prowadzonych w uczelni, realizacji współpracy z otoczeniem gospodarczym oraz wspierania przedsiębiorczości akademickiej. CTWIT realizuje współpracę z przemysłem w szczególności w następujących obszarach: badań zleconych – realizacji prac badawczych, usług laboratoryjnych, doradztwa i ekspertyz zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami konkretnych kontrahentów; udostępnienia praw do technologii/wyników badań opracowanych w Uczelni; realizacji wspólnych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych poprzez utworzenie konsorcjum badawczo-rozwojowego; utworzenia spółki spin-off/out na bazie technologii opracowanej w Uczelni i/lub z wykorzystaniem infrastruktury Uczelni. W ramach CTWIT funkcjonuje **Inkubator Innowacyjności+ będący efektem projektu realizowanego przez konsorcjum** Politechnika Gdańska (lider), Excento Sp. z o.o., Uniwersytet Gdański i Gdański Uniwersytet Medyczny. Celem Inkubatora jest wzmocnienie współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym, promocja osiągnięć naukowych oraz zwiększenie ich wpływu na rozwój innowacyjności.

Kwidzyński Park Przemysłowo-Technologiczny (<http://www.kppt.pl/>)

KPPT powstał z inicjatywy instytucji samorządów lokalnych w celu utworzenia infrastruktury dla rozwoju firm innowacyjnych, w tym w szczególności działających w branży odnawialnych źródeł energii (OZE). KPPT to jednocześnie inkubator przedsiębiorczości z ofertą instytucji otoczenia biznesu, centrum szkoleniowo–ekspozycyjne oraz kompleksowo uzbrojone tereny inwestycyjne. Misją KPPT jest tworzenie sprzyjających warunków do powstawania i rozwoju przedsiębiorstw o innowacyjnym charakterze działalności, poprzez zapewnianie im wsparcia infrastrukturalnego, marketingowego, kadrowego oraz finansowego, a także przez oferowanie innych usług dodanych. Cele KPPT to: wspieranie powstawania i rozwoju przedsiębiorstw innowacyjnych; sprzyjanie rozwojowi przedsiębiorczości oraz budowie gospodarki opartej na wiedzy; inicjowanie międzyregionalnej i międzynarodowej współpracy przedsiębiorców; szkolenia i inne formy pomocy osobom poszukującym nowej tożsamości zawodowej; sprzyjanie powstawaniu nowych przedsiębiorstw sektora MŚP; zwiększanie potencjału w dziedzinie B+R; tworzenie ram organizacyjnych dla współpracy przedsiębiorstw z ośrodkami akademickimi w regionie; tworzenie i realizacja projektów na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Oferta Parku obejmuje powierzchnie biurowe, produkcyjne i usługowe dla nowo powstających oraz działających mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP z kompleksowym wsparciem doradczo-biznesowym i administracyjnym. Ponadto KPPT dysponuje przestrzenią technologiczną oraz zapleczem informatycznym (Data Center). Na terenie Parku funkcjonuje Centrum Energii Odnawialnej (CEO) mające a celu wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej w regionie oraz kraju, a także mające służyć wsparciu przygotowania kadry w przedsiębiorstwach i instytucjach wdrażających urządzenia odnawialnych źródeł energii. Park oferuje na sprzedaż w pełni uzbrojone działki inwestycyjne o łącznej powierzchni 17 ha wraz z nową infrastrukturą drogową. Nabywcy takich działek mogą, na preferencyjnych warunkach cenowych korzystać z usług oferowanych w Parku, m.in.: wynajmu sal konferencyjnych i szkoleniowych oraz powierzchni wystawienniczej w multimedialnym centrum, dostępu do zaplecza badawczego, możliwości uczestnictwa

w parkowych platformach współpracy i transferu wiedzy, czy wreszcie korzystać z doradztwa świadczonego przez instytucje otoczenia biznesu skupione w Parku.

Gdański Park Naukowo-Technologiczny (www.gpnt.pl)

W skład Gdańskiego Parku Naukowo-Technologicznego wchodzi trzy budynki, na terenie których mieszczą się powierzchnie biurowe, produkcyjne, magazynowe, laboratoryjne i socjalne, a także Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe, EduPark (Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży), EduPrzedszkole oraz EduŻłobek. W ramach Parku działa Inkubator Technologiczny dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw będących w początkowej fazie rozwoju (maksymalnie do dwóch lat prowadzenia działalności gospodarczej od momentu zarejestrowania). Park oferuje przestrzeń coworkingowe, usługi Wirtualnego Biura oraz Data Center. W ramach Parku funkcjonuje Gdansk Life Sciences Center, mające na celu rozwój projektów badawczych z dziedziny biotechnologii, medycyny i profilaktyki zdrowia, które są przeznaczone do komercjalizacji przez polskie przedsiębiorstwa w oparciu o partnerstwa rozwojowe z ośrodkami nauki w Polsce i na świecie. Park realizuje projekt „Baltic Blue Biotechnology Alliance”, którego celem jest **stworzenie kompleksowej oferty Regionu Morza Bałtyckiego** w dziedzinie Błękitnej Biotechnologii oraz **zwiększenie liczby przedsiębiorstw branży błękitnej biotechnologii**. Oferta będzie edytowalną na bieżąco, kompleksową platformą internetową, zawierającą takie elementy, jak: ofertę instytucji B&R (morskie biotechnologie), zbiór próbek związków chemicznych i organizmów, oferty pracy, posiadany sprzęt oraz inne istotne dla przedsiębiorców i naukowców dane. Dzięki zebranych informacjom możliwe stanie się konkurowanie Europy z krajami dalekiego wschodu, w dziedzinie wykonywanych prac badawczych na zlecenie, a tym samym wykorzystanie już istniejącej infrastruktury i wykwalifikowanych zasobów ludzkich, poprzez efektywne gospodarowanie posiadanymi zasobami. Park będzie jeszcze bardziej wspierać przedsiębiorczość, rozwój nowych przedsiębiorstw i doradztwo prawne dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz inwestorów. Będzie pomagać w identyfikacji partnerstwa biznesowego. Inwestorzy mogą na terenie Parku skorzystać z pomocy publicznej w formie zwolnienia z podatku dochodowego na podstawie zezwolenia Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Sp. z o.o.

Agencja Rozwoju Pomorza S.A. (www.arp.gda.pl)

ARP S.A. działa na rzecz rozwoju Pomorza; pomaga przedsiębiorcom, instytucjom otoczenia biznesu i samorządom lokalnym; inicjuje i wspiera przedsięwzięcia gospodarcze o znaczeniu regionalnym. Podstawowe cele realizowane przez Agencję to m.in.: wspieranie przedsiębiorczości, wspomaganie władz samorządowych w realizacji polityki regionalnej, wspieranie procesów inwestycyjnych i obsługa inwestorów (ARP jest koordynatorem działań inicjatywy Invest in Pomerania), obsługa środków pomocowych UE, promocja województwa pomorskiego, inicjowanie i uczestnictwo w projektach współpracy międzynarodowej. Działalność ARP S.A. dotyczy m.in.: wdrażania instrumentów finansowego wsparcia dla MŚP (promowanie i udzielanie informacji o realizowanych programach dotacji, obsługa wniosków o udzielenie dotacji, w tym ocena formalna i merytoryczna), wspierania rozwoju przedsiębiorczości (prowadzenie badań sektora MŚP, udzielanie wsparcia rzeczowego, eksperckiego i finansowego projektom innowacyjnym na wczesnym etapie rozwoju - Fundusz

Kapitałowy Agencji Rozwoju Pomorza S.A., udzielanie konsultacji i informacji na temat możliwości i procedur wykorzystywania funduszy europejskich oraz zakładania działalności gospodarczej, realizacja projektów mających na celu wspieranie przedsiębiorczości, obsługa pozyskiwania środków na realizację inwestycji, wynajem sal, w tym konferencyjnej), a także promocji regionu i obsługi inwestorów (obsługa inwestorów zainteresowanych działalnością na Pomorzu, obsługa misji gospodarczych, przygotowywanie i realizacja promocji regionu, wydawnictwa regionalne, informacje gospodarcze i statystyczne).

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

Na terenie województwa pomorskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Pomorska i Słupska. Do końca 2016 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 10 miast i 11 gmin - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2016 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 5,4 mld zł, co stanowi 5% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 15,8 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 5% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach.

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Kwidzyna, Tczewa, Starogardu Gdańskiego, Gdańska - zob. tab. 4 w Aneksie.

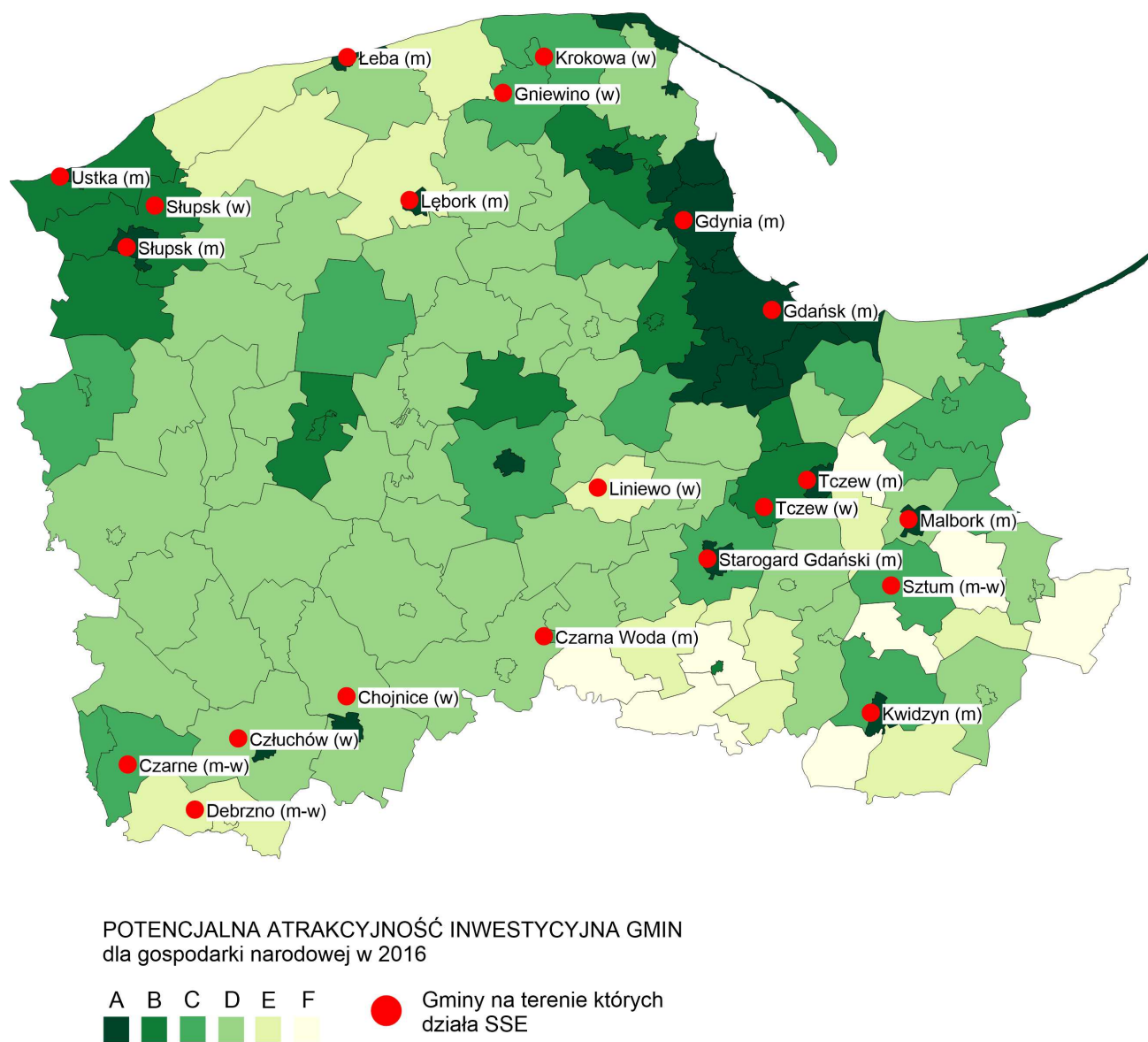
W strukturze branżowej pod względem skumulowanej wartości inwestycji na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r. dominuje produkcja papieru i wyrobów z papieru (1,4 mld zł) oraz produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (1,3 mld zł). DO kluczowych inwestorów z branży papierniczej należą INTERNATIONAL PAPER - KWIDZYN sp. z o.o. (USA), WEYERHAEUSER POLAND sp. z o.o. (USA), a z branży elektronicznej FLEXTRONICS INTERNATIONAL POLAND sp. z o.o. (Szwecja), Jabil Assembly Circuit sp. z o.o. i Jabil Circuit Poland sp. z o.o. (USA), GEMALTO sp. z o.o. (Holandia), JABIL CIRCUIT POLAND sp. z o.o. (USA).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa preferuje się:

- usługi transportowo-magazynowe, branżę motoryzacyjną, przetwórstwo drzewne, przemysł elektromaszynowy i metalowy; branżę spożywczą, przetwórstwo tworzyw sztucznych, przemysł produkujący na potrzeby budownictwa; branżę logistyczną i przetwórstwo spożywcze (Słupska SSE);

działalność badawczo-rozwojową, nowoczesne usługi i zaawansowane technologie, współpracujące z instytucjami naukowymi oraz zajmujące się gromadzeniem i przetwarzaniem danych; branżę maszynową; branżę logistyczną i przetwórstwo spożywcze (Pomorska SSE).

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Województwo	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,398	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,260	D	D	E	D	D
LUBELSKIE	0,172	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,251	D	D	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,315	C	B	D	D	D
MAŁOPOLSKIE	0,359	B	B	A	B	B
MAZOWIECKIE	0,420	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,262	D	D	D	D	D
PODKARPACKIE	0,238	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,192	F	F	E	E	E
POMORSKIE	0,333	B	B	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,379	A	A	C	C	B
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,163	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,211	E	E	E	D	E
WIELKOPOLSKIE	0,329	B	B	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,309	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2017 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiaty	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. Sopot	0,388	A	A	A	A	A
m. Gdańsk	0,351	A	A	A	A	A
m. Gdynia	0,302	A	A	A	A	A
m. Słupsk	0,299	A	A	A	A	A
gdański	0,267	B	B	B	C	C
pucki	0,255	B	C	B	A	C
słupski	0,224	C	D	D	C	D

Źródło: opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie (2017), pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

TABELA 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Sopot (m)	0,281	A	A	A	A	A
Pruszcz Gdański (m)	0,274	A	A	A	A	A
Gdańsk (m)	0,268	A	A	A	A	A
Tczew (m)	0,255	A	A	A	A	A
Słupsk (m)	0,251	A	A	A	A	A
Malbork (m)	0,251	A	A	A	A	A
Ustka (m)	0,246	A	A	A	A	A
Puck (m)	0,246	A	A	A	A	A
Kwidzyn (m)	0,245	A	A	A	A	A
Wejherowo (m)	0,245	A	A	A	A	A
Lębork (m)	0,245	A	A	A	A	A
Starogard Gdański (m)	0,244	A	A	A	A	A
Gdynia (m)	0,244	A	A	A	A	A
Chojnice (m)	0,237	A	A	A	A	A
Rumia (m)	0,235	A	A	A	A	A
Władysławowo (m)	0,233	A	A	A	A	B
Krynica Morska (m)	0,228	A	A	A	A	B
Jastarnia (m)	0,226	A	A	A	A	B
Łeba (m)	0,216	A	A	A	A	B
Człuchów (m)	0,213	A	A	A	B	A
Kościerzyna (m)	0,211	A	A	A	B	A
Reda (m)	0,209	B	B	B	B	A
Skórcz (m)	0,200	B	B	B	B	A
Hel (m)	0,182	C	C	B	B	C
Czarna Woda (m)	0,178	C	C	B	D	D
Gminy wiejskie						
Kosakowo (w)	0,257	A	A	A	A	A
Pruszcz Gdański (w)	0,239	A	A	A	A	A
Kolbudy (w)	0,230	A	A	A	A	A
Słupsk (w)	0,210	B	B	B	B	C
Kobylnica (w)	0,207	B	B	B	B	B
Ustka (w)	0,206	B	B	A	B	C
Stężyca (w)	0,204	B	B	A	C	C
Tczew (w)	0,197	B	B	C	B	B
Pszczółki (w)	0,197	B	B	B	B	B

Wejherowo (w)	0,193	B	C	C	C	C
Cedry Wielkie (w)	0,189	C	C	B	C	C
Kościerzyna (w)	0,187	C	C	B	D	D
Krokowa (w)	0,187	C	C	B	B	C
Sztutowo (w)	0,185	C	C	B	B	C
Gniewino (w)	0,185	C	C	B	C	C
Kwidzyn (w)	0,184	C	C	C	C	C
Stare Pole (w)	0,179	C	D	C	C	C
Szemud (w)	0,179	C	C	C	C	C
Przywidz (w)	0,178	C	C	D	D	D
Starogard Gdański (w)	0,176	C	D	D	D	C
Czarna Dąbrówka (w)	0,175	C	C	C	C	D
Gminy miejsko - wiejskie						
Żukowo (m-w)	0,204	B	B	B	B	A
Bytów (m-w)	0,192	B	C	C	B	B
Nowy Dwór Gdański (m-w)	0,191	C	B	B	B	C
Sztum (m-w)	0,188	C	C	B	B	B
Nowy Staw (m-w)	0,183	C	C	C	B	C
Kępice (m-w)	0,182	C	C	C	B	C
Czarne (m-w)	0,174	C	C	D	C	D

Oznaczenia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2017).

TABELA 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2016 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w mln zł	Liczba nowych i utrzymanych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Pomorska	Powiat chojnicki, Chojnice (w)	61,49	36	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Słupska	Powiat człuchowski, Czarne (m-w)	60,87	121	meble
Pomorska	Powiat człuchowski, Człuchów (w)	-	-	brak inwestycji
Słupska	Powiat człuchowski, Debrzno (m-w)	-	-	brak inwestycji
Słupska	Powiat lęborski, Lębork (m)	3,20	-	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, magazynowanie i usługi wspomagające transport
Pomorska	Powiat lęborski, Łeba (m)	-	-	brak inwestycji
Słupska	Powiat słupski, Ustka (m)	-	-	brak inwestycji
Słupska	Powiat słupski, Słupsk (w)	256,10	753	artykuły spożywcze, magazynowanie i usługi wspomagające transport
Słupska	Powiat m. Słupsk, Słupsk (m)	357,51	1 270	magazynowanie i usługi wspomagające transport
Pomorska	Powiat kościerski, Liniewo (w)	-	-	brak inwestycji
Pomorska	Powiat kwidzyński, Kwidzyn (m)	1 354,81	3 549	papier i wyroby z papieru, komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Pomorska	Powiat malborski, Malbork (m)	75,37	75	chemikalia i wyroby chemiczne
Pomorska	Powiat pucki, Krokowa (w)	166,06	751	artykuły spożywcze, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych

Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017

Pomorska	Powiat starogardzki, Czarna Woda (m-w)	215,25	453	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Pomorska	Powiat starogardzki, Starogard Gdański (m)	793,81	2 129	podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne
Pomorska	Powiat tczewski, Tczew (m)	1 046,32	4 683	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Pomorska	Powiat tczewski, Tczew (w)	139,94	955	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Pomorska	Powiat wejherowski, Gniewino (w)	-	-	brak inwestycji
Pomorska	Powiat sztumski, Sztum (m-w)	68,66	160	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, meble
Pomorska	Powiat m. Gdańsk, Gdańsk (m)	610,56	435	papier i wyroby z papieru
Pomorska	Powiat m. Gdynia, Gdynia (m)	171,75	416	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

TABELA 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Sopocie	A – dla całego wydziału
Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte	C – Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych
	C – Wydział Dowodzenia i Operacji Morskich
	B – Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego
	B – Wydział Mechaniczno-Elektryczny
Akademia Morska w Gdyni	B – Wydział Elektryczny
	C – Wydział Nawigacyjny
	B – Wydział Mechaniczny
	B – Wydział Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa
Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	A – Wydział Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki
	B – Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki
	A – Wydział Wokalno-Aktorski
	C – Instrumentalny
Akademia Pomorska w Słupsku	B – Wydział Filologiczno-Historyczny
	C – Wydział Nauk Społecznych
	B – Wydział Matematyczno-Przyrodniczy
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku	A – Wydział Malarstwa
	B – Wydział Rzeźby i Intermediów
	A – Wydział Architektury i Wzornictwa
	C - Międzywydziałowy Instytut Nauk o Sztuce
	A – Wydział Grafiki
Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku	B – Wydział Turystyki i Rekreacji
	B - Wydział Wychowania Fizycznego
	B - Wydział Rehabilitacji i Kinezylogii

Ateneum - Szkoła Wyższa w Gdańsku	A – Wydział Europeistyki, Politologii i Dziennikarstwa
	C – Wydział Studiów Edukacyjnych
	B – Wydział Nauk Neofilologicznych
Europejska Szkoła Wyższa w Sopocie z siedzibą w Sopocie	b.d.
Gdańska Szkoła Wyższa z siedzibą w Gdańsku	C - Wydział Nauk Inżynierskich
	C - Wydział Nauk Społecznych
Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna	b.d.
Gdański Uniwersytet Medyczny	A – Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej
	A – Wydział Lekarski
	A – Wydział Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej
Kaszubsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Wejherowie	b.d.
Politechnika Gdańska	A – Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska
	A – Wydział Architektury
	A + – Wydział Chemiczny
	A + – Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki
	B – Wydział Oceanotechniki i Okrętownictwa
	A – Wydział Elektrotechniki i Automatyki
	B – Wydział Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej
	A – Wydział Mechaniczny
	A – Wydział Zarządzania i Ekonomii
Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim	b.d.
Pomorska Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Gdyni	b.d.
Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie	b.d.
Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna "Pomerania" w Chojnicach	b.d.
Sopocka Szkoła Wyższa z siedzibą w Sopocie	b.d.

Uniwersytet Gdański	A – Wydział Historyczny
	B – Wydział Biologii
	A – Wydział Chemii
	A – Wydział Prawa i Administracji
	A + – Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
	A – Wydział Nauk Społecznych
	B – Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki
	A – Wydział Oceanografii i Geografii
	B – Wydział Zarządzania
	B – Wydział Ekonomiczny
	B – Wydział Filologiczny
Wyższa Hanzeatycka Szkoła Zarządzania w Słupsku	b.d.
Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni	b.d.
Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku	B – Wydział Finansów i Zarządzania
Wyższa Szkoła Inżynierii Gospodarki w Słupsku	b.d.
Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej w Gdyni	b.d.
Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku z siedzibą w Gdańsku	b.d.
Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa w Gdańsku	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania w Gdańsku	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Wyniki kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych 2017 (http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2017_10/ca19d390d520ad9a37d6f2ba7c8499e4.pdf) (dostęp: 07.11.2017)

Tłumaczenie raportu: Paulina Mechło

Redaktor pomocniczy: Wojciech Sabat